

І.А. ГРИЦЯК

Грицяк Ігор Андрійович, доктор наук з державного управління, кандидат юридичних наук, декан факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка

**РЕЦЕНЗІЯ
НА РОБОЧУ ПРОГРАМУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СТАНОВЛЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ В УКРАЇНІ»,
розроблену кандидатом юридичних наук, доцентом кафедри
адміністративного права Київського національного університету
імені Тараса Шевченка Пухтецькою Аллою Альбертівною***

У рецензованій робочій програмі викладено комплексний підхід до проблем становлення публічної адміністрації в Україні, що ґрунтується на застосуванні досягнень сучасної вітчизняної науки адміністративного права України та враховує європейські стандарти організації та діяльності органів публічної адміністрації, що становлять сучасний орієнтир розвитку та стратегій інтеграції до Європейського адміністративного простору та Європейської Спільноти. Важливість проблемного викладу предмету та завдань навчальної дисципліни підтверджується складністю трансформації вітчизняної системи органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування в систему органів публічної адміністрації європейського рівня, яка б володіла здатністю забезпечувати ефективну реалізацію та захист прав, законних інтересів усіх суб'єктів правовідносин у публічно-правовій сфері, зокрема, адміністративних правовідносинах.

Структура робочої програми навчальної дисципліни «Становлення публічної адміністрації в Україні» неодноразово обговорювалася на Міжнародних науково-практичних конференціях з 2010 р., тому її складові закономірно розвинулися в комплексні розробки правових, політичних, економічних проблем формування інституту публічної адміністрації в Україні.

Автор робочої програми – кандидат юридичних наук, доцент А.А. Пухтецька – неодноразово залучалася до виконання науково-дослідних тем, наукової роботи в колективах з підготовки енциклопедичних видань з досліджуваної проблематики, зокрема, під моїм керівництвом було проведено наукові розвідки та підготовлено до друку енциклопедичні статті до сьомого тому «Енциклопедії державного управління» Національної академії державного управління при Президентові України, які органічно включені до робочої програми: «Належна адміністрація», «Належне урядування», «Європейський адміністративний простір», «Адміністративна здатність публічної адміністрації», «Копенгагенські критерії вступу до Європейського Союзу», «Мадридські критерії вступу до Європейського Союзу» та інші, зміст яких широко використовується в наукових та навчальних працях, у т.ч. для викладання у вищих юридичних навчальних закладах України.

Новаційною та виваженою є структура пропонованої робочої програми, адже вона комплексно відображає сучасні основні напрями розвитку ключових адміністративно-правових інститутів та державотворчої практики, проблеми розвитку адміністративного законодавства в поєднанні з позитивним досвідом зарубіжних країн.

Структура курсу передбачає вивчення двох змістовних частин: «Інституційні засади організації публічної адміністрації та український досвід формування системи органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування», що передбачає вивчення актуальних проблем адміністративної реформи в Україні та реформування апарату державного управління в структурно-функціональному аспекті; системи органів виконавчої влади в Україні та характеристики основних внутрішньосистемних зв'язків, їх динаміки та впровадження нових видів делегування, деволуції. Перший розділ включає розгляд проблем правового статусу Кабінету Міністрів України, міністерств та посади міністра, заступника міністра/керівника апарату міністерства та їх адміністративних актів; правового статусу місцевих державних адміністрацій, проблеми розмежування повноважень з органами місцевого самоврядування. Особливо привертає увагу звернення автора до таких актуальних питань як регіоналізація та локалізація надання публічних послуг населенню, функціонування центрів з надання адміністративних послуг.

Друга частина роботи присвячена «Правовим формам діяльності органів публічної адміністрації, підставам та межам юридичної відповідальності органів публічної адміністрації та державних службовців за шкоду, заподіяну інтересам громадян в публічно-правовій сфері, проблемам судового перегляду адміністративних актів». У даній частині навчального курсу автором розглядається загальна характеристика правових форм діяльності публічної адміністрації та проблеми класифікації адміністративних проваджень за участь

© І.А. Грицяк, 2018

* Пухтецька А.А. Становлення публічної адміністрації в Україні : робоча програма навчальної дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право» // Пухтецька Алла Альбертівна ; Київський національний університет імені Тараса Шевченка, юридичний факультет. – К., 2017. – 46 с.

органів публічної адміністрації в європейських країнах та Україні, актуальні питання становлення інституту державної служби. Особливу увагу приділено надзвичайно важливому інституту адміністративної відповідальності та проблемам розмежування з суміжними видами юридичної відповідальності, необхідності забезпечення ефективного судового перегляду актів публічної адміністрації, що виступає важливим принципом європейського адміністративного права.

На мій погляд, запропонована робоча програма «Становлення публічної адміністрації в Україні» надає широкі пізнавальні можливості слухачам щодо перегляду пострадянських стереотипів, що, на жаль, мають місце не лише в доктрині та системі законодавства, а й в правозастосовній практиці. Надання системного бачення проблем становлення публічної адміністрації в Україні з урахуванням європейського досвіду здійснює поступову підготовку студентів до застосування положень, вимог, стандартів Європейського Союзу, що запроваджуються в різних сферах правового регулювання в Україні з метою дотримання найважливіших регламентів та директив, а також низки міжнародних актів та європейських конвенцій, хартій, які в сукупності якісно змінюють класичні уявлення в доктринах пострадянських країн щодо цілей, завдань, функцій, правових форм діяльності адміністрацій різних рівнів, їх відповідальності, можливостей судового перегляду їх актів.

Робоча програма «Становлення публічної адміністрації в Україні» логічно структурована, містить розгорнутий перелік питань, що вивчаються під час лекційних та семінарських завдань, питань для самостійного опрацювання, контролю знань студентів. До кожного структурного елемента робочої програми визначено перелік рекомендованої літератури, актів законодавства, основних монографічних та енциклопедичних видань, низки праць європейських вчених, присвячених проблемам впровадження демократичного інституту публічної адміністрації в країнах-кандидатах на членство в Європейському Союзі, у тому числі Програми СІГМА, ОЕСР, Ради Європи щодо впровадження Модельного кодексу належної адміністрації.

Автором робочої програми «Становлення публічної адміністрації в Україні» нещодавно було опубліковано індивідуальну монографію «Принципи адміністративного права: адміністративно-правові та євроінтеграційні аспекти оновлення змісту та практики застосування» (2016 р., 434 с.), у якій також знайшли відображення наукові результати дослідження інституційних принципів публічної адміністрації, зокрема, розвідки щодо проблем децентралізації, деконцентрації, делегування, агенцифікації в системі органів публічної адміністрації на прикладах європейського та вітчизняного досвіду.

Підсумовуючи викладене, вважаю, що рецензована робоча програма навчальної дисципліни «Становлення публічної адміністрації в Україні», розроблена доцентом А.А. Пухтецькою, відповідає встановленим вимогам щодо забезпечення навчального процесу у вищих навчальних закладах України, ґрунтується на широкій джерельній базі вітчизняних та зарубіжних дослідників, впроваджує новітні підходи до вивчення правових форм діяльності органів публічної адміністрації, забезпечення прав людини в сфері виконавчої влади з урахуванням європейських принципів і стандартів, тому рекомендується до впровадження в навчальному процесі вищих навчальних закладів України для якісного оновлення навчальних курсів адміністративно-правового та євроінтеграційного спрямування щодо актуальних проблем становлення публічної адміністрації в Україні.